

**Куцик П. О.,
Коваль Л. І.,
Макарук Ф. Ф.**

Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві

Навчальний посібник

**«Магнолія 2006»
Львів – 2024**

УДК 657:658.6:640.43] (07)
ББК 65.052.242.я7
К 95

*Відтворення цієї книги
або будь-якої її частини заборонено
без письмової згоди видавництва.
Будь-які спроби порушення авторських прав
будуть переслідуватися у судовому порядку.*

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Львівського торгово-економічного університету*

Рецензенти:

*Крупка Я. Д., д.е.н., проф. (Тернопільський національний економічний
університет)*

*Усач Б.Ф., д.е.н., проф. (Львівський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ).*

Куцик П. О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф.

Куцик П.О., Коваль Л.І., Макарук Ф.Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві Навчальний посібник.- Львів: ПП "Магнолія 2006", 2024 р. – 504 с.

ISBN 978-966-2025-79-8

«Магнолія-2006»

Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік у торгівлі і ресторанному господарстві» рекомендований студентам спеціальності «Облік і аудит». У посібнику розглядається питання бухгалтерського обліку товарних запасів і тари в процесі здійснення операційної діяльності оптовими, роздрібними та підприємствами ресторанного господарства споживчої кооперації України. Структура посібника відповідає програмі курсу та побудована згідно з вимогами вищої школи до навчальних посібників для самостійного вивчення дисципліни.

УДК 657:658.6:640.43] (07)
ББК 65.052.242.я7
К 95

©Куцик П.О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф., 2024
ISBN 978-966-2025-79-8 ©“Магнолія-2006”, 2024

ЗМІСТ

Передмова	8
МОДУЛЬ 1. ОБЛІК ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ І ТАРИ НА ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	10
ТЕМА 1. Концептуальні засади, завдання та особливості побудови обліку у споживчій кооперації України	10
1.1. Кооперативна діяльність: мета та основні завдання	11
1.2. Принципи організації обліку та особливості його побудови на кооперативних підприємствах	14
1.3. Структурна характеристика органів бухгалтерського обліку у споживчій кооперації	16
1.4. Особливості організації документообігу на підприємствах і в організаціях споживчої кооперації	18
<i>Контрольні запитання</i>	20
<i>Тестові завдання</i>	21
<i>Література</i>	22
ТЕМА 2. Документальне забезпечення та облік надходження товарних запасів і тари на підприємства оптової торгівлі ...	24
2.1. Завдання та принципи організації бухгалтерського обліку товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі	25
2.2. Механізм формування первинної та облікової вартості товарних запасів у оптовій торгівлі	26
2.3. Документальне забезпечення надходження товарів і тари	29
2.4. Фінансовий облік надходження товарів і тари на оптові підприємства споживчої кооперації	32
<i>Контрольні запитання</i>	34
<i>Тестові завдання</i>	35
<i>Література</i>	37
ТЕМА 3. Документальне забезпечення та облік продажу і відпуску товарів і тари на оптових підприємствах споживчої кооперації	38
3.1. Документальне оформлення продажу товарів	39
3.2. Синтетичний облік продажу товарів	40
3.3. Документальне оформлення та облік внутрішнього переміщення товарів, тари та товарних втрат	42
3.4. Облік повернення товарів та їх переоцінок	45

<i>Контрольні запитання</i>	48
<i>Тестові завдання</i>	48
<i>Література</i>	50
ТЕМА 4. Аналітичний облік товарів і тари та звітність матеріально-відповідальних осіб оптових підприємств	51
4.1. Облік товарів і тари в місцях зберігання	52
4.2. Звітність матеріально-відповідальних осіб	54
4.3. Аналітичний облік товарів і тари в бухгалтерії оптового підприємства	56
<i>Контрольні запитання</i>	57
<i>Тестові завдання</i>	58
<i>Література</i>	59
ТЕМА 5. Інвентаризація в оптовій торгівлі: порядок проведення та облік результатів	60
5.1. Суть інвентаризації товарів і тари та її основні завдання	61
5.2. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарів і тари на підприємствах оптової торгівлі споживчої кооперації	64
5.3. Визначення, документальне оформлення та затвердження результатів інвентаризації товарів і тари	66
5.4. Фінансовий облік результатів інвентаризації	68
<i>Контрольні запитання</i>	71
<i>Тестові завдання</i>	72
<i>Література</i>	74
ТЕМА 6. Особливості побудови бухгалтерського обліку товарів і тари у роздрібній торгівлі та облік їх надходження на роздрібні підприємства	75
6.1. Завдання та особливості бухгалтерського обліку товарів, тари і товарообороту	76
6.2. Формування облікових цін на товарні запаси. Організація контролю за цінами	78
6.3. Первинні документи з надходження товарних запасів і тари ...	80
6.4. Облік надходження товарів і тари на підприємства роздрібною торгівлі	83
<i>Контрольні запитання</i>	86
<i>Тестові завдання</i>	86
<i>Література</i>	88

ТЕМА 7. Документальне забезпечення і облік продажу товарів на підприємствах роздрібної торгівлі	90
7.1. Документальне оформлення операцій з продажу товарів за готівку	91
7.2. Фінансовий облік продажу товарів у роздріб за готівку	93
7.3. Порядок продажу товарів у розстрочку та облік цих операцій	95
7.4. Порядок продажу товарів з використанням споживчого кредиту	97
7.5. Продаж товарів на комісійних засадах	99
<i>Контрольні запитання</i>	101
<i>Тестові завдання</i>	102
<i>Література</i>	104
ТЕМА 8. Облік інших операцій з товарами і тарою у роздрібній торгівлі. Облік торгової націнки	105
8.1. Облік переоцінок товарів у роздрібних підприємствах	106
8.2. Облік повернення товарів покупцями	109
8.3. Документальне оформлення, синтетичний та аналітичний облік торгової націнки у роздрібних підприємствах	111
<i>Контрольні запитання</i>	114
<i>Тестові завдання</i>	114
<i>Література</i>	116
ТЕМА 9. Особливості аналітичного обліку товарів і тари та звітності матеріально-відповідальних осіб	118
9.1. Порядок складання та бухгалтерського опрацювання звітів матеріально-відповідальних осіб	119
9.2. Аналітичний облік товарів і тари в бухгалтерії роздрібно торгового підприємства	121
<i>Контрольні запитання</i>	125
<i>Тестові завдання</i>	125
<i>Література</i>	127
ТЕМА 10. Особливості проведення і облік результатів інвентаризації на підприємствах роздрібної торгівлі	128
10.1. Особливості проведення і документальне оформлення інвентаризації товарів і тари	129
10.2. Порядок виведення результатів інвентаризації та їх облік ...	131

<i>Контрольні запитання</i>	135
<i>Тестові завдання</i>	136
<i>Література</i>	138
МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ТОВАРІВ, ПРОДУКЦІЇ ВЛАСНОГО ВИРОБНИЦТВА У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ	139
ТЕМА 11. Особливості товарних і виробничих операцій у ресторанному господарстві споживчої кооперації та методика ціноутворення	139
11.1. Особливості організації обліку виробництва і продажу продукції власного виробництва і купованих товарів	140
11.2. Методика калькулювання цін на купівельні товари та власну продукцію підприємств ресторанного господарства	144
11.3. Порядок формування відпускнуої ціни на підприємстві ресторанного господарства	147
<i>Контрольні запитання</i>	149
<i>Тестові завдання</i>	149
<i>Література</i>	151
ТЕМА 12. Облік складських та виробничих операцій підприємств ресторанного господарства	152
12.1. Документальне оформлення та облік операцій складу підприємства ресторанного господарства	153
12.2. Документування та облік операцій з надходження продукції і сировини у виробництві (на кухні)	156
12.3. Документування та облік продажу продукції власного виробництва	158
12.4. Особливості обліку виробничих операцій у ресторанному господарстві	163
<i>Контрольні запитання</i>	166
<i>Тестові завдання</i>	167
<i>Література</i>	169
ТЕМА 13. Документальне оформлення та облік операцій буфетів (барів), дрібнороздрібних підприємств та цехів з виробництва напівфабрикатів та кондитерських виробів ...	170
13.1. Документування та облік операцій з руху товарів та продуктів у буфетах (барах)	171
13.2. Документальне оформлення виробництва кондитерських виробів у цехах підприємств ресторанного господарства	174

13.3. Документальне оформлення і облік виробництва у самостійних цехах з виробництва напівфабрикатів	177
13.4. Особливості звітності матеріально-відповідальних осіб виробничих цехів та синтетичний облік операцій цехів	182
<i>Контрольні запитання</i>	184
<i>Тестові завдання</i>	185
<i>Література</i>	187
ТЕМА 14. Звітність матеріально-відповідальних осіб та аналітичний облік товарів і тари на підприємствах ресторанного господарства споживчої кооперації	188
14.1. Звітність матеріально-відповідальних осіб складів, кухні (виробництва), та барів (буфетів)	189
14.2. Аналітичний облік товарів і тари в бухгалтерії підприємств (об'єднань) ресторанного господарства	190
<i>Контрольні запитання</i>	193
<i>Тестові завдання</i>	194
<i>Література</i>	195
ТЕМА 15. Інвентаризація товарів і продуктів у ресторанному господарстві. Облік торгових націнок	196
15.1. Особливості проведення та документальне оформлення інвентаризації у ресторанному господарстві	197
15.2. Регулювання інвентаризаційних різниць та синтетичний облік результатів інвентаризації товарів і продуктів у ресторанному господарстві	200
15.3. Облік торгових націнок на товари і продукти у ресторанному господарстві	204
<i>Контрольні запитання</i>	205
<i>Тестові завдання</i>	206
<i>Література</i>	208
Практичні навчальні завдання	209
Питання для самостійного вивчення	318
Тематика рефератів	325
Критерії оцінювання знань студентів за кредитно-модульною системою	329
Терміни, що використовуються у посібнику	332
Список використаних джерел	344
Додатки	353

**Куцик Петро Олексійович,
Коваль Лариса Іванівна,
Макарук Федір Федорович**

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
У ТОРГІВЛІ ТА РЕСТОРАННОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

Навчальний посібник

Керівник видавничого проекту В. М. Піча

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman.

ПП «Магнолія-2006»
79053, Львів-53
тел.+380503701957

E-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про держреєстрацію: серія ДК № 1213 від 28.01.2003
р., видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення
та радіомовлення України.

Віддруковано у друкарні видавництва
ПП «Магнолія-2006»